

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2008-05-30		
Allmänna utskottet	2008-06-11	52	28
Socialnämnden	2008-06-18	91	35

Dnr 2008/156-734

Medborgarförslag om utveckling av stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående

Ärendebeskrivning

Elisabet Bergdal anför följande i ett medborgarförslag 2008-03-12.

Med anledning av det stimulansbidrag som regeringen har beslutat att anslå i 2008 års budget. Bidraget skall hjälpa kommunerna att utveckla ett varaktigt stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående som är äldre, har funktionsnedsättning eller är långvarigt sjuka, så vill jag lämna ett förslag på hur man på ett ekonomiskt och kvalitetsmässigt vis skulle kunna stödja anhörigvårdarna och verka för att de behåller bästa möjliga hälsa.

Det finns studier som visar att anhörigvårdarnas insatser täcker mer än hälften av äldreomsorgsbehovet i Sverige. Det är vanligt att anhörigvårdarna hamnar i skuggan av den sjuka och många situationer orsakar lidande för de anhöriga, vilket många gånger är svårare än den sjukas lidande. Trots att anhörigvårdarna till ex demenssjuka oftast själv har nedsatt hälsa, behöver och önskar stöd så väljer de att inte utnyttja beviljat stöd, de tackar nej eftersom de tycker att stödet endast är riktat mot att befria anhörigvårdaren från vårdrollen. För anhörigvårdaren är det viktigt att den sjuka också mår bra och trivs, förståelse för anhörigvårdarens komplexa helhetssituation saknas.

Tanken är att genom studiecirkel modell utbilda volontärer tillsammans med anhörigvårdarna så att volontärerna sedan ex kan avlösa de anhöriga i hemmet. Gruppen skall skapa gemenskap och trygghet, anhörigvårdarna får lära sej att se på sin livssituation så att de kan bli medvetna om vilka förändringar de behöver göra för att öka sin möjlighet till en god hälsa.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2008-05-30		
Allmänna utskottet	2008-06-11	52	29
Socialnämnden	2008-06-18	91	36

Stödet skall motverka känslor av hjälplöshet, brist på sömn och social isolering vilket är bidragande faktorer till ohälsa. Studiecirkelarna skulle kunna ledas av ex pensionärer som har värdefull kunskap inom de olika teman som nämns i förslaget.

Under cirkelträffarna kan anhörigvårdarna vara avlösta av utomstående volontärer i hemmet. Volontärerna kan ge stöd enligt tre teman:

Praktiskt stöd som bl.a. är stöd med städning, tvätt, mat och transport vid vård av den sjuka och passning dagtid men även vissa nätter så att anhörigvårdaren får sova.

Emotionellt stöd som handlar om att hjälpa anhörigvårdaren att bli hörd och räknad med, i de beslut som tas gällande vården av den sjuka. Genom att skapa kontroll över tillvaron kan känslor av mening och tillfredsställelse reducera destruktiva känslor av rädsla, osäkerhet och ensamhet.

Informationsstöd handlar om information som anhörigvårdarna kan få om anskaffning och användning av rätt hjälpmedel, prognoser och komplikationer som rör den sjuka. Avsikten är att den anhöriga skall få instruktioner om hur de kan ge vård och omsorg till sin sjuka och om olika utbildningar eller andra aktuella kunskaper.

Under de första träffarna bekantar sej anhörigvårdarna och volontärerna med varandra. Ohälsorisker identifieras och de olika behoven och rollerna som anhörigvårdarna har lokaliseras så att man kan hitta strategier för att skapa stabilitet i situationen och en jämvikt som får vardagen att fungera. De tre teman kan omfattas av varsin träff. Senare är det nödvändigt med kontinuerlig kontakt med anhörigvårdarna och volontärerna och utvärdering av arbetet.

Kommunfullmäktige beslutar att

- **överlåta till socialnämnden att besluta i ärendet.**

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2008-05-30		
Allmänna utskottet	2008-06-11	52	30
Socialnämnden	2008-06-18	91	37

Förvaltningens yttrande

I detta medborgarförslag finns väl beskrivet de behov av stöd som anhöriga som vårdar sina närstående har.

Socialförvaltningen bedriver inom ramen för de stimulansmedel som anges i medborgarförslaget ett aktivt utvecklingsarbete vad gäller varaktigt stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående. Socialförvaltningen har med hjälp av tilldelade medel från Länsstyrelsen kartlagt vilket eller vilka stöd anhöriga efterfrågar. Kartläggningen visar att anhöriga främst efterfrågar följande:

- Möjlighet till regelbundna stödsamtal
- Korttidsboende för möjlighet till avlastning under kortare perioder
- Information om den närståendes sjukdom och vilken hjälp som finns att tillgå
- Avlösning i hemmet vid behov
- Träffpunkter för erfarenhetsutbyte, stöd och förströelse

Efter denna kartläggning ansökte socialnämnden om ytterligare stimulansmedel från Länsstyrelsen med målet att utveckla och etablera former för konkret anhörigstöd och att också engagera intresseorganisationerna och frivilliga i detta arbete. En anhörigkonsult projektanställdes och en kartläggning av vilka behov som ska leda till uppdrag för volontärverksamhet genomfördes.

Socialnämnderna i länet har möjlighet att ansöka om ytterligare medel för 2008 med syfte att stödja anhöriga. Inriktningen på arbetet ska vara att skapa fler stödformer och att göra dem mer lättillgängliga. Socialförvaltningen kommer att föreslå socialnämnden att ansöka om ytterligare medel för att fortsätta det påbörjade arbetet med att implementera de åtgärder som krävs för att tillmötesgå det som framkommit i den tidigare genomförda kartläggningen. Inom ramen för detta finns de stödbehov som anförs i medborgarförslaget.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2008-05-30		
Allmänna utskottet	2008-06-11	52	31
Socialnämnden	2008-06-18	91	38

Förvaltningens förslag till beslut

- anse medborgarförslaget besvarat eftersom arbete redan pågår i medborgarförslagets anda.

Socialnämndens allmänna utskott föreslår socialnämnden besluta

- i enlighet med förvaltningens förslag

Socialnämnden beslutar

- **anse medborgarförslaget besvarat eftersom arbete redan pågår i medborgarförslagets anda.**

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen, Verksamhets- och enhetschefer stab